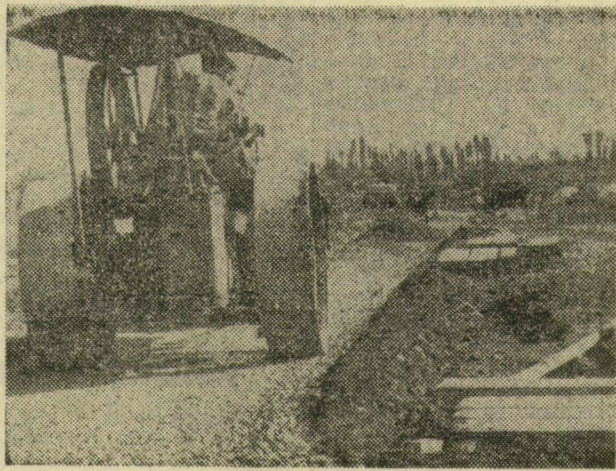
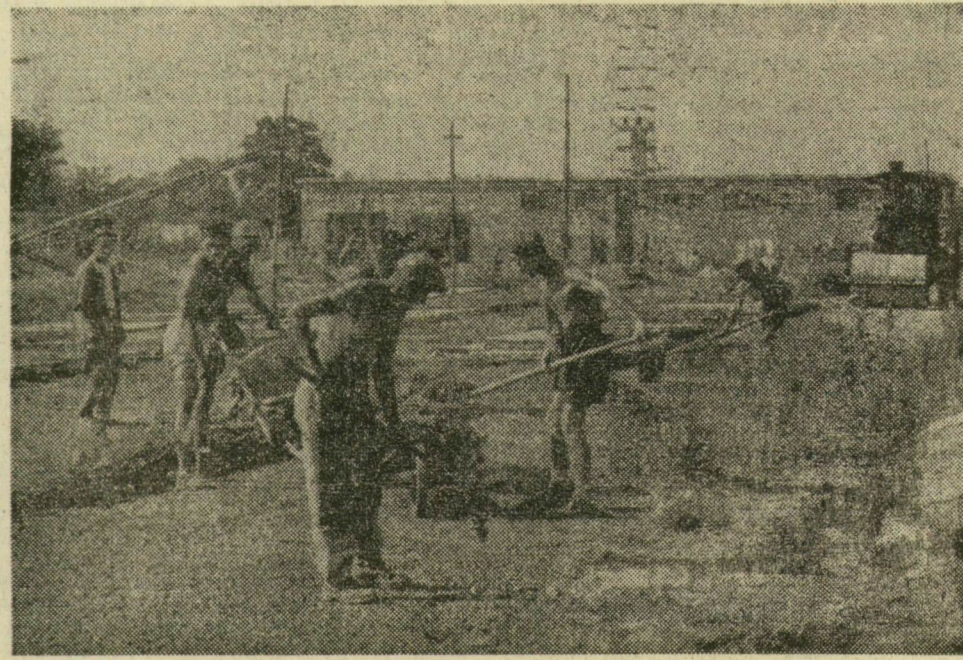

Új út készül a nyugati ipari övezetben

Az Építőipari Vállalat mintegy tízmillió forintos beruházással korszerű, új telepet épít Szeged nyugati ipari övezetében. A raktár és több műhely már készen áll, s jelenleg is szorgos munka folyik, hiszen hamarosan meg akarják kezdeni az átköltözést. Az építkezés gyors üteméhez csatlakozik a Köztisztasági Vállalat útépítő részlege. Határidő előtt vállalta, hogy elkészíti az új telephez vezető aszfaltutat, mely a kenyérgyári út folytatása.

Felső képünkön: munkában a vállalat úthengere. Alsó képünkön: további hengerlésre készült elő az utat a munkások.

Amíg egy családi otthon elkészül...

Gondok és tanulságok a társasház-építkezéseken

Szegeden nagy érdeklődést keltett a társasház-építési akció. Jelenleg Újszegeden, az Egressy Béni utcában emelkednek az ilyen épületek. Az idén épülő 22 ház gyorsan elkelt. Sokan fizették be 1963-ra az előre meg-takarított pénzüket, melyhez az építési kölcsönt kapják majd az Országos Takarékpénztártól. Egyébként a jövő esztendőre már ötven újabb jelentkező van a társasházakra és még többet várnak. A családok egész sorát érdekli tehát a társasház-építési akció, s ezért agyalyoskodva hallgatják az idén beköltözők egy-egy panaszát, s látanak huzavonát is az építkezések megindításánál és üteménél. Ezekről és a tanulságokról, valamint a jövő tervekről szólunk az alábbiakban.

A kezdés nehézségei

Elégé hosszadalmas volt a kisajátítási eljárás, az új utca megnyitása. Néhány kérdést nem tisztáztak előre az építetők, s ebből származott az egyik kellemetlen-ség. Újszegeden négy társasház már elkészült, s ebbe be is költöztek. Nincs ellenben víz. Először ugyanis minden házhoz külön derítőt akartak építeni, majd a társasház-tulajdonosok költségeinek csökkentése végett közösen egyeztek meg. Ez is késleltette a munkát, de nem végezte el határidőre feladatát az alvállalkozó, a Közlekedési Építő Vállalat sem. Augusztus 31-re kellett volna átadnia — ám csak szeptember 5-én kezdett a munkába, s e hónap végére készül el vele.

A már beköltözött tulajdonosok sérelmezték, hogy a ház felépítése után még építési anyagok maradtak vissza, nem tüntették el a megszögdröt, s nem vakolták ki a homlokzatot. E panasz-nak elejét lehetett volna venni, ha közlik a lakókkal: a kerületi tanács későbbi időpontban adja ki az utasítást a vakolásra. Városké-pítési és minőségi szempontok-tól vezérelve a vakoláshoz először színmintákat kér az

építő szövetkezetektől, melyek azokat a hó derekára készítik el.

Csugalassúsággal

Némelyik ház építése csugalassúsággal halad — főképpen azoké, ahol a makói-ak dolgoznak. A társasházakból ugyanis a szegedi szövetkezet csak nyolcat, a hódmezővásárhelyi pedig tízet és a makói négyet épít. Ezen is lehetett segíteni, bár meg is lehetett volna előzni a lemaradást. A KISZÖV a napokban például utasította a makói szövetkezetet: külső munkát addig nem vállalhat, míg a társasházakkal el nem készül. A másik két ktsz határidejével nincs baj.

Pézs van, telek nincs

Lényegében tehát nincs súlyos hiba, csak zökkenők. Am a fenti házakat építetőkön kívül huszonnégy családnak egyéb komoly sérelme is van. Ezek szövetkezetek két, egyenként kétemeletes és tizenkét lakásos társasház-építésére. A saját erőből fizetendő összeget már hónapokkal ezelőtt előteremtették, s az most is ott áll az OTP-nél nyitott számlájukon. Csak éppen telek nincs, ahol kezdődhetne az építkezés. Nem elég körültekintően a Bal fasor 5—7. számú ház-helyet tervezték erre a cél-ra. Közben azonban kiderült, hogy a városrendezés szerint ide csak háromemeletes, vagy ennél magasabb épületek kerülhetnek. A társasház-építők közül azonban egy sem vállalta, hogy felköl-tözik a harmadik emeletre. Így az OTP-nek értékesítés-re már átengedett telket újabb határozattal a Szegedi Tudományegyetemnek tartják fenn, amely itt hatalmas diákszállót épít.

Mi lesz tehát a sorsa ennek a huszonnégy család-nak? A tanács városi, Lengyel utcai telket ajánlott fel, ide azonban nem alkalmas a

pontház típusterve, amit Újszegeden lehetett volna kivitelezni. Ebből az a tanulság, hogy többféle típustervet kellene »raktáron tartani«.

Költözködés: december végén

A fenti kisebb-nagyobb problémákból az illetékesek levonták a tanulságokat, s az érdekelték azt is láthatják, hogy szíviükön viselik az építkezés sorsát. Végeredményben a zökkenők ellenére — és ezt a kivitelező építőszövetkezetek is állítják — december végéig közmegelegedésre átadják az új, két-szintes, négylakásos házakat. A jövőre nézve pedig gyorsabb ügyintézés, szervezet-tebb építkezés, jobb előké-sztítés és tájékoztatás várható.

Az új telkeket a Pécsi Geodéziai Vállalat már méri, s a rajzokkal, parcellázással, kijelöléssel október derekára, két héttel a határidő előtt elkészül. Végeredményben még idén újabb 47 telket alakítanak ki Újszegeden, s ezzel kapcsolatban új utcát is nyitnak a Bérkert utca—Közép fasor—Déryné és a Marostó utca között. Jövő tavaszra ezeken a telkeken is épülhetnek a négylakásos családházak, hasonlóan, mint a III. kerületben, a Szegedi Kötélverőüzem és a Szel utca környékén.

Az Elnöki Tanács kinevezte a magyar küldöttséget az ENSZ-közgyűlés ülészakára

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa kinevezte a Magyar Népköztársaság küldöttségét az ENSZ közgyűlésének 17. ülészakára.

A delegáció vezetője Péter János külügyminiszter. Tagjai: Mód Péter, a külügyminiszter első helyettese, Csatorday Károly nagykövet, a Magyar Népköztársaság állandó ENSZ-képviselője, Beck János nagykövet, a Magyar Népköztársaság havannai nagykövetségének vezetője, Radványi János követ, a Magyar Népköztársaság washingtoni követségének ideiglenes ügyvivője, dr. Ustor Endre főkonzul, külügyminiszteri fősztályvezető. (MTI)

Az egységes paraszti osztály felé

A magyar újságolvasóknak, de főként a falusiaknak meg kellett ismerkedniük egy újabb csodabogárral, az egységes paraszti osztály fogalmával — szellemeskedett nemrégén Bálint gazda, a Szabad Európa rádió botcsinálta ideológusa, politikai közéletünk kétségtelenül egyik legfőbb vitatott témájáról. Mert ők is felfigyeltek rá, és máris szorgalmasan hajgálják politikai ködbombáikat.

Persze, a Szabad Európa rádió ideológusaitól nem várhatjuk el, hogy történelmi folyamatokat marxista módon elemezzenek. Azon sem csodálkozhatunk tehát, hogy napjaink egyik legfontosabb jelenségét csodabogárnak nézik. E gyermek és csekély politikai és történelmi ismeretekről tanúszkodó következtetésre kár is volna több szót vesztegetni: az egységes paraszti osztály számukra maradjon csak csodabogár.

Számunkra azonban társadalmi életünk egyik legfontosabb jelensége, amely nem azért került napirendre, mert a pártnak egyszerűen úgy tetszett, hanem azért, mert társadalmunk politikai és gazdasági fejlődése mint történelmi szükségszerűség napirendre tűzte.

Mindjárt vitakozni is kell azokkal, akik az egységes paraszti osztály kialakítását pusztán elhatározás dolgának tekintik. Úgy vélik, mivel az egységben nagy erő rejlik, a párt célszerűségi okokból egyszerűen elhatározta a kialakítását. Ehhez közelálló nézetet képviselnek azok is, akik valamiféle taktikáról beszélnek.

Az ilyen nézetek képviselői legjobb szándékuk ellenére is megfeledeznek arról, hogy bizonyos társadalmi változásokat nem lehet csak egyszerűen tetszés szerinti időben napirendre tűzni, mondhatnók megrendelni. A változásokra csak akkor van lehetőség, ha a szükséges feltételek már létrejöttek. A mi esetünkben is arról van szó, hogy pártunk — mint minden más marxista-leninista párt — tanulmányozta fejlődésünk objektív mozgását, felismerte a történelmi időszerű követelményét, és azt fogalmazta meg helyesen. De nemcsak megfogalmazta, hanem elevező módon mozgósította is a társadalom legkülönbözőbb erőit e célok elérésére.

Amikor ugyanis egységes paraszti osztályról beszélünk, nemcsak a szó közvetlen értelmében beszélünk egységről. Az egységes paraszti osztály mindenekelőtt kizsákmányolástól egyszerűen megszabadult parasztságot jelent. Egységet jelent továbbá a föld és a műveléséhez szükséges korszerű munkaeszközök birtoklásában, a jövedelem megszerzésében és elosztásának módjában, a szocialista módon szervezett közös munkában, egységet jelent a politikai, világnézeti, erkölcsi arculatban.

Már ebből is kiténik, hogy az egységes paraszti osztály kialakításának alapvető gazdasági-politikai feltételei vannak.

A kapitalizmusban a parasztság nem egységes osztály. Nem is lehet az, a mi parasztságunk sem volt az. A magántulajdon, a kisártermelés, a tőkés piacok

gyilkos törvénye rétegekre bomlasztja. Nálunk is más-ként dolgozott és élt a mezőgazdasági proletár, mint a félproletár; megint másként a kisparaszt, mint a középparaszt és megint másképpen a kulák. Ez a belső tagozódás egyszersmind látástól-vakulásig tartó munkát jelentett, vagy henyelést, odavetett alamizna-kenyere-t, vagy bőséget a javakban, jogtalanságot, vagy elő-jogot.

Szinte kérkedett az uralkodó osztály az égbekiáltó egyenlő-lenséggel. »Az európai kultúrközösségben nincs állam, ahol a felső osztályok jobban érvényesülnének, több előjogot élveznének, mint nálunk« — írta Weiss István a »Magyar Társadalom« című, 1930-ban megjelent könyvében.

A felszabadulás a magyar falut is a széttagoltság állapotában érte. A földosztással tettük meg az első lépést parasztságunk majdani egyesülésének irányában, amennyiben felszámoltuk a nagybirtokot. Ez annyit jelentett, hogy a dolgozó parasztság egy csapásra megszabadult legnagyobb falusi kizsákmányolójától, a fi-nánciókét is súlyos csapás érte, s a paraszt saját sor-sának intézője lett. Abban az értelemben is megkezdődött a falusi osztályviszonyok leegyszerűsödésének folyamata, hogy módosultak a korábbi rétegek. Az alsó határon levő mezőgazdasági proletárréteg voltaképpen megszűnt, és kezdetét vette a középparaszttal való folya-mat. Mivel azonban a kis-ártermelés változatlanul fennmaradt, a lényegesen megváltozott körülmények között is, de a rétegződés-nek fenn kellett maradnia, amint fenn is maradt.

Aldor hiába adta volna ki a párt az egységes paraszti osztály megteremtésének jel-szavát. Felhívása pusztába kiáltott szó maradt volna, mert senki sem értette volna meg. Nem volt meg az egységes paraszti osztály kialakításának semmiféle feltétele.

Először győznie kellett a proletárdiktatúrának, az iparnak köz-tulajdonba kellett kerülnie, a parasztságnak fel kellett ismernie a nagyzemű gaz-dálkodás előnyeit, s csak azután érlelődhettek meg az egységes paraszti osztály létre-jöttének objektív és szub-jektív feltételei.

Az árrendezés eredménye:

Többszörösére emelkedett a csokoládé- és déligyümölcs-fogyasztás

Mint ismeretes, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány határozata alapján a múlt év december 10-én módosították néhány közszükségleti cikk fogyasztói árát. Az árrendezés nyomán a dohányárak és a sör ára valamelyest emelkedett, a kávé, a csokoládé, a déligyümölcsök, a gyarmatárak, az édesipari áruk, a cukrászsütemények, különböző vendéglői ételek, valamint egyes iparcikkek ára csökkent.

Az intézkedés kedvező visszhangot váltott ki a lakosság körében, amely abban is lemerhető, hogy az árntézkedés körébe tartozó cikkek első félévi kiskereskedelmi forgalma mintegy 17 százalékkal magasabb volt,

mint a múlt év hasonló időszakában. A lakosság megtakarításai az első félévi forgalom alapján valamelyest meghaladták többletkiadásait. Az árcsökkenés körébe tartozó cikkek első félévi forgalma mennyiségben — a korábbi évektől 5—10 szá-

Ma viszont, a falun lezajlott forradalmi átalakulás után, a termelőszövetkezeti gazdálkodás uralkodóvá válása után, a paraszti osztály szerkezete is gyökeresen megváltozott. Az a tény, hogy az ország szántóterületének 95,5 százalékán termelőszövetkezetek és állami gazdaságok művelik a földet, és több mint egymillió parasztcsalád tömörült szövetkezetbe, egyúttal azt is jelenti, hogy létrejöttek az egységes paraszti osztály kialakulásának döntő feltételei. A földet a parasztság a szövetkezeti tulajdon formájában mint szocialista tulajdon műveli; a parasztságot eladdig rétegekre bontó kisártermelést felváltotta a nagyzemű gazdálkodás; az osztályviszonyok máris leegyszerűsödtek, megszűnt a korábbi rétegződés, megszűnt a kis- és középparaszttok, a kulákok rétege, helyében létrejött a termelőszövetkezeti parasztság, amelynek egységes politikai és erkölcsi arculata egyre markánsabban rajzolódik ki.

Ez a parasztság természetesen még nem tekinthető minden vonatkozásban egységesnek. Korábbi rétegződésének nyomait nem lehet egy csapásra eltüntetni. Éppen emiatt vannak még bizonyos különbségek az osztály egyes tagjai között, mind gazdasági, mind felfogásbeli értelemben. Rögton hozzá kell azonban tenni, hogy nem a különbségek a jellemzők, hanem az azonos-ságok, amelyeket mindenekelőtt a közös gazdálkodás fejez ki.

Hogy parasztságunk idáig ért, az tehát egy történelmi fejlődés következménye. Éppen emiatt azonban osztályhelyzetének jelenlegi állapotát is csak a fejlődés egy szakaszának szabad tekinteni, és az egységes paraszti osztály tényleges kialakulása további fejlődés következménye lesz.

Ahhoz, hogy az egységes paraszti osztály végleges, teljes kialakulásáról beszélhesünk, nagy feladatokat kell még megoldani, így a nagyzemű gazdálkodás további megszilárdítását, a termelés szüntelen korszerűsítését, a nagyzemű gazdálkodás le-hetőségeinek mind teljesebb kihasználását, az emberek szocialista tudatvilágának kialakítását.

Az ebben csodabogarat látó SZER-nek pedig ajánljuk figyelme és népi mondatát: »Ha hallgattál volna, bölcs maradtál volna!«

KATONA ISTVÁN